

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ความพร้อมของอาสาสมัครสาธารณสุขในการกำกับและดูแลผู้ป่วย
 วัณโรค โดยการใช้ระยะสั้นภายใต้การสังเกตโดยตรง อำเภอไทรงาม
 จังหวัดกำแพงเพชร

ชื่อผู้เขียน นางสาวชนิดา วชิรบรรจง

สาขารัฐศาสตร์มหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประไพศรี	ช่อนกลิ่น	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมศักดิ์	ธรรมจิตวัฒน์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมศรี	ปีทมพันธุ์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สรिता	ธีระวัฒน์สกุล	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความพร้อมของอาสาสมัครสาธารณสุขในการกำกับและดูแลผู้ป่วยวัณโรคโดยการใช้ระยะสั้นภายใต้การสังเกตโดยตรง และหาความสัมพันธ์ระหว่าง ลักษณะประชากร การรับรู้เกี่ยวกับโรควัณโรค กับความพร้อมของอาสาสมัครสาธารณสุข กลุ่มตัวอย่าง คือ อาสาสมัครสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานมาแล้วอย่างน้อย 1 ปี ในเขตอำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 231 คน คัดเลือกโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา การทดสอบไคสแควร์ และ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า ความพร้อมของอาสาสมัครสาธารณสุข ส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 76.2 ที่เหลือมีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง จากการวิเคราะห์ความพร้อมรายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพร้อมต่ำ คิดเป็นเพียงร้อยละ 19.5 ในเรื่อง การนำเอาเรื่องราวที่ผู้ป่วยระบายให้ฟังมาปรึกษากับครอบครัว ส่วนการให้คำแนะนำที่ถูกต้องแก่ผู้ป่วยวัณโรค ถ้ามีอาการผิดปกติหลังรับประทานยา และถ้าผู้ป่วยผู้ป่วยมีปัญหาด้านสภาพจิตใจก็สามารถส่งต่อผู้ป่วยเพื่อไปรับการสงเคราะห์จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ 28.1 และ 39.0 ตามลำดับ

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง ลักษณะของประชากร การรับรู้เกี่ยวกับโรคฉี่หนู กับความพร้อมของอาสาสมัครสาธารณสุข พบว่า เพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา การเคยได้รับการอบรม และการรับรู้เกี่ยวกับโรคฉี่หนู มีความสัมพันธ์กับความพร้อมของอาสาสมัครสาธารณสุข อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) มีแนวโน้มว่า อาสาสมัครสาธารณสุขที่มีความพร้อมสูง ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย สถานภาพสมรสคู่ จบการศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาขึ้นไป เคยได้รับการอบรม เกี่ยวกับโรคฉี่หนู และมีการรับรู้เกี่ยวกับโรคฉี่หนูอยู่ในระดับสูง ส่วนอายุ รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาที่เป็น อาสาสมัครสาธารณสุข พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับความพร้อม

การศึกษารังนี้แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครสาธารณสุข อำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร มีความพร้อมสูงในการที่จะกำกับและดูแลผู้ป่วยฉี่หนู อย่างไรก็ตามในการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับการนิเทศติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้อาสาสมัครสาธารณสุข ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

Independent Study Title Village Health Volunteer's Readiness in Controlling and Taking Care of Tuberculosis Patients by Directly Observed Therapy Short – course in Sai Ngam District Kamphaeng Phet Province

Author Miss Chanida Vachirabunchong

Master of Public Health

Examining Committee :

Asst.Prof.Prapaisri	Songlin	Chairman
Asst.Prof.Somsak	Thamthitawat	Member
Asst.Prof.SomSri	Pattamapun	Member
Asst.Prof.Sarita	Teerawatsakul	Member

Abstract

The purpose of this descriptive study was to examine the village health volunteer's readiness in controlling and taking care of tuberculosis patients by directly observed therapy short – course and determine the association of characteristics, knowledge on tuberculosis with readiness of village health volunteer in Sai Ngam District Kamphaeng Phet Province. Two hundred and thirty one samples were selected by systematic random sampling from village health volunteers who had been working for at least one year. The data were collected by using questionnaire. Descriptive statistics, Chi square and Pearson's product moment correlation were performed for data analysis.

Most of samples, accounted for 76.2 %, had high level of readiness and readiness of the rest was at moderate level. Readiness in giving propose advice to patients who suffer drug side - effects and referring patients whit mental problem to get support from responsible agencies were also low at 28.1 % and 39.0 % respectively. The village health volunteer's readiness was at the level of lowest 19.5 % in consulting the patient's problem with volunteer's family.

Regarding the association, it was found that gender, education level, having been trained and knowledge about tuberculosis were significantly associated with readiness ($P < 0.05$). The characteristics of village health volunteers who had high level of readiness were as follow : male, married, having high school education, having been trained about tuberculosis and having high knowledge level. The readiness, however, was not associated with age, income and duration of being village health volunteer.

The study indicated that village health volunteers in Sai Ngam District Kamphaeng Phet Province had high level of readiness. The responsible officials should, however, emphasize on continuous monitoring and evaluation in order that village health volunteers will work efficiently in this regard.